

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Vegårshei kommune

4985 VEGÅRSHEI

Vår dato: 21.11.2018

Vår ref.: 201840312-2

Arkiv: 323

Deres dato: 12.10.2018

Deres ref.: 2018/722

Saksbehandler:

Bente Ågren Høegh

Innspill fra NVE - varsel om oppstart av planarbeid og offentlig ettersyn av planprogram - kommuneplan for Vegårshei 2019-2031

Vi viser til varsel om oppstart datert 12. oktober 2108. Gjeldende kommuneplan for Vegårshei fra 2014 skal rulleres. Kommunen skriver at det er behov for noen justeringer og vurderinger i arealdelen.

NVE er forvaltningsmyndighet for vassdrag og energianlegg, samt forebygging av flom- og skredfare. NVE skal som høringspart bistå kommunen med opplysninger, råd og veiledning innenfor disse temaene, og hvordan disse kan vurderes og innarbeides i planer etter plan- og bygningsloven. NVE oppfordrer kommunen til å innarbeide disse fagområdene i planprogrammet for å sikre godt kunnskapsgrunnlag og forutsigbarhet knyttet hvordan disse hensyn påvirker mulig og hensiktsmessig arealbruk.

Gjeldende kommuneplan

NVE hadde innsigelse mot kommuneplanen i 2014. Innsigelsen ble trukket i vårt brev 7. februar 2014, etter at kommunen endret planen slik at våre innsigelser og merknader ble ivaretatt.

Etter innspill fra NVE ble det innarbeidet hensynssone flomfare i Myra sentrum, og hensynssone skredfare med bakgrunn i aktsomhetskartene. Det ble tilknyttet bestemmelser til hensynssonene som ivaretar sikkerheten eller videre utredning av faren. Det ble også lagt inn en ny generell bestemmelse om flomfare:

«Tiltak i områder lavere enn 4 meter over normal vannstand kan bare tillates dersom det foreligger nærmere faglig vurdering/dokumentasjon av flomfare og hvis det utføres tiltak som sikrer ny bebyggelse mot flom i tråd med kravene i gjeldene tekniske forskrifter etter plan- og bygningsloven.»

NVE vurderte denne bestemmelsen som god, samtidig som vi påpekte at 4 meter kan være for lavt på enkelte steder. NVE ga derfor kommunen et sterkt faglig råd om å endre den generelle bestemmelsen for flom, slik at det for områder lavere enn 8 meter over normalvannstand må gjøres konkrete vurderinger av flomfaren. **NVE forutsetter at våre faglige råd blir tatt til følge i det videre arbeidet med kommuneplanen.**

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Utkast til planprogram

Kommunen beskriver i punkt 3.2 hvilke punkter som skal vurderes i planarbeidet. For NVE er det særlig punktene som gjelder oppdatering av kart og bestemmelser, utbygging i strandsonen og spredt bebyggelse i LNF som vil være viktige for våre fagområder.

NVE er kjent med at kommunen er opptatt av å finne balansen mellom bruk og vern av de vassdragsnære områdene. Det er positivt at kommunen har satt en generell byggegrense mot vassdrag. Styring av arealbruken bort fra vassdragene er det beste virkemiddelet for å ta vare på vassdragsmiljø og hindre vassdragsrelatert fare. NVE minner om at det vil være uheldig å legge til rette for utbygging ned mot verna vassdrag uten at det gjøres nærmere konkrete vurderinger.

Fylkesmannen har overfor kommunen pekt på at kommunen mangler en overordnet plan for båtbygging. Kommunen viser også til at det generelt er mange søknader om byggetiltak i strandsonen, og at det blir gitt dispensasjoner tross byggeforbudet. **NVE mener at kommuneplanen må gi klare føringer for forvaltningen av strandsonen.** Elveos og randsoner langs vassdrag er blant de mest artsrike og bevaringsverdige med hensyn til landskapsøkologi og biologisk mangfold.

De nye flomberegningene som er gjort for Vegårshei vil være et godt utgangspunkt for inntegning av hensynssoner. Hensynssoner med tilhørende bestemmelser vil bidra til å ivareta fare for flom på en god måte.

Klimatilpasning og naturfare

De siste årene er det utarbeidet Klimaprofiler for alle landets fylker. Klimaprofilen for Agder ble presentert i februar 2017. Klimaprofilen er utarbeidet i samarbeid mellom NVE, Meteorologisk institutt, Uni Research og Bjerknæssenteret. Klimaprofilen for Agder ligger tilgjengelig på Klimaservicesenterets nettside¹.

Klimaframskrivninger tilsier at det vil bli mer nedbør og hyppigere episoder med styrtregn. Dette vil igjen gi hyppigere og større flommer i små vassdrag. Flommer i mindre vassdrag er som følge av klimaendringer venta å øke med minst 20% de neste 50 – 100 år. Klimautviklinga gir og grunn til økt aktsomhet mot flomskred og sørpeskred. Vi mener derfor kommunen må se til at bekker og elver får stor nok plass og god nok kapasitet til å ivareta dette.

Flom, erosjon og skred er naturlige prosesser langs vassdrag. Derfor må planlegging og utbygging langs vassdrag ta hensyn til faren for skader som følge av disse prosessene. Elver og bekker bør i utgangspunktet få tilstrekkelig rom for sin naturlige utvikling ved at det ikke blir bygd i områder utsatt for vassdragsrelatert fare. Styring av arealbruken bort fra vassdragene er det beste virkemiddelet for å ta vare på vassdragsmiljø og hindre vassdragsrelatert fare.

NVE viser også til Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som ble vedtatt 28. september 2018².

Ved oppstart av planarbeidet anbefaler vi å bruke følgende veiledere og verktøy:

- [NVEs karttjenester](#) viser informasjon om flom- og skredfare, vassdrag og energianlegg. Her ligger det blant annet faresonekart, aktsomhetskart (for snøskred, steinsprang, jord- og flomskred, flomfare), oversikt over nettanlegg og kraftanlegg, verna vassdragsområder,

¹ <https://klimaservicesenter.no/faces/desktop/article.xhtml?uri=klimaservicesenteret/klimaprofiler/klimaprofil-agder>

² <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-09-28-1469>

løsmassekart, m.m. Her er det også løsninger for at kommunen kan laste ned karta direkte og bruke de inn i eget kartsystem. I kartinnsynsløsningen NVE Atlas kan kartlagene ses i sammenheng

- [NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging](#) beskriver hvordan interessene bør ivaretas i planen, slik at en unngår innsigelse. NVE legger til grunn at kommunen vurderer om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt.
- [NVEs retningslinje 2/2011 Flaum- og skredfare i arealplanar](#) beskriver hvilke flom- og skredprosesser som kan utgjøre fare, og hvordan disse farene bør utredes og innarbeides i planen.
- Flere nyttige veiledere og verktøy finnes på www.nve.no/arealplan.

Dersom kommunen har behov for veiledning knyttet til hvordan innarbeide våre tema i planen bistår vi gjerne kommunen i dette arbeidet.

Med hilsen

Anne Cathrine Sverdrup
regionsjef

Bente Ågren Høegh
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder